వ్యాధిగ్రస్తుడు

మాలతీ చందూర్

(1950 – సెప్టెంబర్ ఆంధ్రజ్యోతి మాసపత్రిక నుంచి)

గేటు తోసుకుని లోపల కడుగెట్టాను. సరిగా ఆ వేళకి ఏ మల్లెతీగెకిందో, చీడీల పక్కనో, డాబామీదో నవ్వుతూ కనబడే రాధ నా కంటికి అవుపడలేదు. టాయిలెట్ యింకా పూర్తి కాలేదేమో అనుకుంటూ మెట్లెక్కి హాల్లోకి వెళ్ళాను.

మల్లె పువ్వులా తయారై వుండాల్సిన రాధ వాలుకుర్చీలో పడుకుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది. నా రాకగూడా గమనించినట్టు లేదు. ఆఖరికి నిద్రలేచే వేళకిగూడా నలగకండా, శుభ్రంగావుండే రాధ అంత చికాగ్గా వుందేమిటి చెప్మా అని దగ్గాను.

డాక్టరుగారి భార్యకు పూజలూ పునస్కారాలూ తప్ప మరోగోల తెలియదు. కొత్తగా వచ్చిన డాక్టరుభార్య మటుకు అంతకంటె వుత్సాహంగా వుంటుందా? అనుకున్నాం మేమంతా. వూరికి ఏ ఆఫీసర్లొచ్చినా, వారి భార్యల్ని మాతో పోల్చుకు తృప్తిపడటం మాకో అలవాటయింది.

డాక్టరు వొచ్చి స్థిరపడిన నెల్లాళ్ళకు ఆయన భార్యా వచ్చింది. డాక్టరుగూడా చిన్నవాడు. పిల్లామేకా లేదు. ఆయన భార్య యింటర్‌దాకా చదివిందనీ, నాగరిక యువతీమణి అనీ మేమంతా ముందుగానే వినివున్న

గేటు తోసుకుని లోపలకి అడుగుపెట్టాను. సరిగ్గా ఆ వేళకి ఏ మల్లెతీగకిందో, చీడీల పక్కనో, డాబామీదో నవ్వుతూ కనబడే రాధ నా కంటికి అవుపడలేదు. టాయిలెట్ యింకా పూర్తికాలేదేమో అనుకుంటూ మెట్లెక్కి హాల్లోకి వెళ్ళాను.

మల్లె పువ్వులా తయారై వుండాల్సిన రాధ వాలుకుర్చీలో పడుకుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది. నా రాకకూడా గమనించినటు లేదు. ఆఖరికి నిద్రలేచే వేళకి కూడా నలగకుండా, శుభ్రంగా వుండే రాధ అంత చికాగ్గా వుందేమిటి చెప్మా అని దగ్గాను.

తలెత్తింది. నా వంక చూసి 'రా' అంది కుర్చీ చూపిస్తూ మొఖం మీద చిరునవ్వు కనపడదేం?

అసలు రాధకీ నాకూ స్నేహం ఎలా అయి అయిందంటే మా వూళ్ళో వున్న లేడీస్ క్లబ్‌కి అందరికి మల్లే నేనూ వెళ్తూండేదాన్ని. సాధారణంగా మా క్లబ్‌లో చీరలూ, జాకెట్లూ, నగలూ, లేచిపోవడాలూ మాట్లాడుకునేవాళ్ళం.

పూర్వం వున్న గవర్నమెంటు డాక్టరుకి బదిలీ అయి మరో డాక్టరొచ్చాడు. పూర్వపు డాక్టరుగారి భార్యకు పూజలూ పునస్కారాలు తప్ప మరోగోల తెలుయదు. కొత్తగా వచ్చిన డాక్టరు భార్య మటుకు అంతకంటే వుత్సాహంగా వుంటుందా? అనుకున్నాం మేమంతా, వూరికి ఏ ఆఫీసర్లొచ్చినా, వారి భార్యల్ని మాతో పోల్చుకు తృప్తి పడటం మాకో అలవాటయింది.

డాక్టరు వొచ్చి స్థిరపడిన నెల్లాళ్ళకు ఆయన భార్యా వచ్చింది. డాక్టరుకూడా చిన్నవాడు. పిల్లా మేకా లేదు. ఆయన భార్య యింటర్ దాకా చదివిందనీ, నాగరికి యువతీమణి అనీ మేమంతా ముందుగానే విని వున్న వాళ్ళమవడం చేత ఆవిడ రాకకోసం ఆతృతగా చూశాం. కాస్త చదువుకున్న యువతి అయితే మా క్లబ్బులో మెంబరవాల్సిందే. అందులో గవర్నమెంటు డాక్టరు భార్య మెంబరుకాకుండా వూళ్ళో కాపరం చేస్తుందా?

రాధ ఆవరణలో అడుగుపెట్టగానే క్లబ్‌కి కొత్త కాంతి వచ్చింది. అసలు అలా కాంతి వెదజల్లడం రాధలోనే స్వతహాగా వుంది. రాధ తిరిగిన స్థలాలు తళుక్కుమనేవి. మూడు నెలలు తిరక్కుండానే రాధ క్లబ్ సెక్రెటరీ అయింది. క్లబ్‌లో ఎన్ని మార్పులు? వ్యక్తులు సంఘాన్ని ఎలా మార్చేదీ రాధలాంటివాళ్ళు రుజువు చేస్తారు. బకాయిపడ్డ చందాలు రాబట్టడమే కాకుండా విరాళాలు కూడా వసూలు చేసింది. ఎన్నో ఆటవస్తువులు తెప్పించింది. రింగ్ టెన్నిస్, బాడ్‌మింటన్, టేబుల్ టెన్నిస్, చదరంగం రకరకాల గేమ్స్ మొదలెట్టించింది. చిన్న లైబ్రరీ వోపెన్ చేసింది. రకరకాల పత్రికలు తెప్పించింది. క్లబ్‌కి జీవం పోసిందంటే నమ్మండి. కాలుతీసి కాలుపెట్టే ఓపిక లేకపోయినా ఈ కీర్తి అంతా రాధకే ఎందుకు దక్కాలనే యీర్ష్యాళువులు మాలో కొందరు లేకపోలేదు. కానీ వాళ్ళేం చెయ్యగలరు? రాధ సమర్ధురాలు కావడంవల్ల యీ కుటిల మనస్కుల్ని లెక్క చేసేది కాదు.

మేమిద్దరం ఒకే వీధిలో వుండటం వల్ల క్లబ్ స్నేహమే కాకుండా యింటిస్నేహం కూడా కలిసింది. నేను లేకుండా రాధ యింతవరకూ ఒక్క సినిమాకు పోలేదు.

"ఏం రాధా ఏవో కలలు కంటున్నావ్?" అన్నాను నవ్వుతూ.

"మనసేమిటో బాగో లేదు" అంది ముభావనగా.

రాధకి మనసు బాగా లేకపోవడమా? యిదే మొదటిసారి నేను వినడం. అందరికిమల్లే రాధ భర్తతో కీచులాడదు. పనివాళ్ళమీద విసుక్కోదు. పెంకిపట్టు పట్టదు. నవ్వుతూ అందర్నీ తన చుట్టూ తిప్పుకోగల రాధకి మనసు బాగుండకపోవడమా? చిత్రంగా వుందే.

"వంట్లో నలతగా వుందా?" అన్నాను.

"డాక్టరు ప్రాణనాధుడై వుండగా నాకు జబ్బేమిటి?" అంది మామూలు ధోరణిలో.

"మనసు బాగా లేకపోవడానికి కారణం?"

"ఏం లేదు" అంటూ టేబుల్ మీద కాయితాన్ని వూరికే చూస్తోంది. బహుశా వాళ్ళవాళ్ళకి వొంట్లో బాగా లేదని వుత్తరం వచ్చిందేమో?

"డాక్టరుగా రొచ్చేవేళయినట్టుంది. కాస్త ముఖం కడుక్కుని చీర మార్చుకోవూ?"

"తొమ్మిదింటిదాకా రారు."

"అంటే అప్పటిదాకా యిలా దిగాలుగా కూచుంటావా?"

"కూచుని నేను చేసేదేమీలేదు" అంది నిరాశగా.

"అసలు నువ్వు చెయ్యదల్చుకుందేమిటి?" అన్నాను జాజిపందిరి కిందకు తీసుకెడ్తూ.

తన చేతిలో ఉత్తరం నా చేతిలో పెట్టి "చదువు – నీకే తెలుస్తుంది" అంది రాధ.

చదివాను. రాధ అన్నగారు రాసిన ఉత్తరం. రాధ తన తల్లిదండ్రుల గురించీ, చెల్లెళ్ళూ తమ్ముడూ గురించీ చెప్పిందిగాని తనకో అన్నగారు వున్నట్లు చెప్పలేదు. ఆరేళ్ళ తర్వాత చెల్లెల్ని చూసేందుకు వస్తున్నాడు. అతని వెంట అచ్యుతాన్నికూడా తీసుకొస్తున్నాట్ట. బాగానే వుంది. ఇందులో ఆలోచించాల్సినంత కారణం ఏమీలేదా? అసలు అన్నగారు వస్తున్నందుకు పొంగిపోవాల్సింది. రాధ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది. తలా తోకా కూర్చుకోలేక ప్రశ్నార్ధకంగా చూశాను.

"మా అన్న వస్తున్నందుకు నేను ఆలోచించడంలేదు. వస్తూ ఆ అచ్యుతాన్ని ఎందుకు తేవాలి అని పట్టుకుంది."

"ఏం? స్నేహితుడు కాబోలు. నీకు తెలుసునంటున్నాడయన. ఏదో రెండురోజులుండి వెళ్తారు. దానికి బుర్ర బద్దలు చేసుకోవాలా?" అన్నాను గుక్కతిప్పుకోకుండా.

"నీ కర్ధం కాదు. మణీ. నేచెప్పినదంతా విన్న తర్వాత మాట్లాడు.

ఈ అచ్యుతాన్ని ఎనిమిదేళ్ళ క్రితంచూశాను. ఒక సాయింత్రం – అంటే నేను ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి చదువుతున్న రోజుల్లో స్కూలునించి యింటికొచ్చేవేళకి మా అన్నా, యీ అచ్యుతం కనిపించారు. అప్పటికి ఏడాది నుంచి అన్నయ్య బొంబాయిలో వుంటున్నాడు. ఏదో చదువుకని వెళ్ళి డబ్బంతా తగలేస్తున్నాడని నాన్న అన్నయ్య మీద నిప్పులు చెరుగుతుండేవారు. అకస్మాత్తుగా అన్నయ్యరావడం నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది.

దక్షిణ వేపు గచ్చరుగుమీద నిల్చున్నాను. అప్పుడే సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నాడు. చాలా గమ్మత్తుగా వుంది. అరుగుమీద నిల్చున్న నన్ను అచ్యుతం కిటికీగుండా తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు కాబోలు. ఆ చూపులు నా వీపుని సూదుల్లా పొడిచినట్టయింది.

వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయాను. కాసేపు అయాక అన్నయ్య నన్ను అచ్యుతానికి పరిచయం చేశాడు. వారిద్దరూ ప్రాణస్నేహితులట.

అచ్యుతానివి మనిషిని నిలబెట్టే చూపులు. అతను అంత అందగాడు కాదు. సన్నగా పొట్టిగా వుంటాడు. ముఖంలో కలాకాంతులు వుండవు. ఆ కళ్ళే సూదుల్లా వుంటాయి.

మొగాళ్ళంటే ఏ మాత్రం నదురూ బెదురూ లేని నేను కొంతసేపటిదాకా అచ్యుతంతో సరిగా మాట్లాడలేకపోయాను. అతని చూపులు కందిరీగల్లా ఝుయ్ మంటూ కుడతాయి. మాటల్లో పడ్డాం. ఏవో కబుర్లు అంజూర చెట్టుకింద సన్నని వెన్నెల్లో కూచుని మాట్లాడుకున్నాం. అచ్యుతం చింతపండు ధర దగ్గరనుంచి చీనా సమస్యదాకా ఒకటేమిటి అన్నీ ధారాపాతంగా మాట్లాడతాడు. లోక జ్ఞానమెరగని నాకు అతనొక మహా పండితుడులా తోచాడు.

అందరం భోజనాలు చేశాం. అన్నయ్యకీ, అచ్యుతానికి దొడ్లో కాకరపాదు నీడలో పక్క వేశారు. నేను పుస్తకాలు పుచ్చుకుని చదువుకి ఉపక్రమించాను. అచ్యుతం కళ్ళూ, మాటలూ నా ఏకాగ్రతని పాడుచేశాయి. ఏదో చదువుకు పోతున్నాను. నా వెనక అడుగుల చప్పుడుకి తలెత్తి చూశాను.

"ఈ ఒక్కరాత్రీ ఆ అర్ధంలేని పాఠాలకి సెలవివ్వకూడదు? తెల్లారగట్ల మేం వెళ్ళిపోతాం. ఆ తర్వాత మీరా పుస్తకాల్తో కుస్తీ పట్టచ్చు మీ అన్నయ్య పిలుస్తున్నాడు. రండి. చక్కటి కబుర్లు చెప్పుకుందాం దొడ్లో కూచుని" అన్నాడు అచ్యుతం.

అన్నయ్య మంచం మీద కూచున్నాను. అచ్యుతం దిళ్ళమీద చెయ్యి ఆనించి, అరచేతుల్లో గడ్డం పెట్టుకుని, వొరిగి పడుకున్నాడు. ఏవేవోం కబుర్లు, మధ్య మధ్య అతను తన చూపుల్తో నన్ను చీల్చేస్తున్నాడు. అలా చూసినపుడు ఆ కళ్ళు రెండూ పొడవాలనిపించేది. అన్నయ్యా తనూ కలిసి ప్రపంచాన్ని మారుస్తారట. ఆ మార్పుకు ధనం అవసరం. అందుకోసం నాన్న దగ్గరకు అన్నయ్య వచ్చాడు. చుట్టూ వెన్నెల, పుచ్చపువ్వులాంటి వెన్నెల. వెన్నెల్లో కాకరాకుల వంపుల నీడలు, నిశ్శబ్దంగా వుంది ప్రకృతి. పైథాగరస్ థీరం కిందవున్న మూడో రైడరు రాలేదని నాకు మనసులో బాధగా వుంది.

"పొద్దుటే స్కూలికి వెళ్ళాలి. నిద్దరొస్తోంది"అన్నాను అన్నయ్యనీ అచ్యుతాన్నీ వుద్దేశించి. పన్నెండు కొట్టారప్పుడే.

"మేము వెళ్ళేవేళకి లేవరూ?" అన్నాడు అచ్యుతం.

"అలాగే" అంటూ లోపలికి వెళ్ళి పక్కమీద పడ్డాను. నా కళ్ళు మూతలు పడ్డాయి.

తెల్లారగట్ల మూడింటికి అన్నయ్య లేపాడు. తాము రైలుకి వెళ్ళిపోతున్నామని.

గచ్చరుగుమీద కొచ్చి నిల్చున్నాను. వెన్నెల వెలా తెలా పోతోంది. మామిడాకుల నీడలు మామీద పడ్తున్నాయి. అచ్యరం నాచేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని వేళ్ళు నొక్కుతూ 'వస్తాన'న్నాడు. నా చెయ్యి ఝుల్లుమంది.

ఇంటర్ సీనియర్ చదువుతుండగా నాకు పెళ్ళయింది. నా పెళ్ళయిన నెల్లాళ్ళకు అన్నయ్యకీ నాన్నకీ డబ్బు విషయంలో పేచీలు వచ్చాయి. నాన్న అన్నయ్యని యింట్లోంచి తరిమేసి ఒక్క దమ్మిడీ అడగొద్దన్నారు. అన్నయ్య డబ్బు

బాగా తగలేసిన మాట నిజమే. అచ్యుతం వల్లనే యిలా తయారయాడని నాన్న అప్పుడప్పుడు అమ్మతో భోజనాల దగ్గిర అంటూండేవారు.

ఆ తర్వాత అచ్యుతాన్ని పూర్తిగా మరిచిపోయాను. జ్ఞాపకం వుంచుకునేందుకు ఏముంది కనక? మొదటినుంచి అన్నయ్యకి నా పెళ్ళి యిష్టం లేదు. కానీ అతని యిష్టాయిష్టాల ప్రసక్తి ఎవరికి? అన్నయ్య మాటకు యింట్లో విలువలేదు. ఈ ఆరేళ్ళబట్టీ అన్నయ్య కబురు మాకు తెలియదు. మళ్ళీ యివ్వాల్టికి యీ వుత్తరం. అన్నయ్య వస్తే ఫర్వాలేదుగాని, అచ్యుతాన్ని ఎందుకు తోడు తీసుకురావాలి?

ఆరేళ్ళనుంచి హాయిగా వెళ్ళిపోతోంది. కానీ అతని చూపులు తలుచుకుంటే ఎందుకో భయంగా వుంది. అసలు అతను యిప్పుడు యిక్కడికి రావడం ఎందుకు?"

"ఏం వస్తే? ఆనాటి చిలిపి రాధ యీనాడు ఎలా వుందో చూద్దామని రావచ్చు, ఖంగారు దేనికి? వుండాల్సినంత దూరంలో వుంచు. చిన్నతనంలో జరిగిన ప్రతిదాన్ని యిలా పట్టుక్కూచుంటారా? వడ్ల గింజలో బియ్యపు గింజ" అన్నాను.

"నీకు తెలియదు మణీ. ఆ చూపుల్లోని మంత్ర ప్రభావం నీకర్థంకాదు. హాయిగా నిర్మలంగా గడిపే నా జీవిత ప్రాంగణంలోకి అతను ఎందుకు రావాలి?"

"ఎంత వెర్రిదానివి. గోరంతలు కొండంతలు చేసుకు పిచ్చిని పడుతున్నావు. మీ ఆయన స్నేహితులెందరు రావడంలేదు మీ యింటికి? చూపుల్లేవు గీపుల్లేవు. లోకజ్ఞానం తెలియనిదానివి కాబట్టి ఆనాడు ఆ చూపులు నిన్ను కట్టేశాయి. ఆరేళ్ళు కాపురం చేశావు. ఒక మొగాడికి భయపడ్తావా? స్త్రీకి వివాహంతో బాల్యమంతా అంతర్ధానమవుతుంది. నీ కిష్టం లేకపోతే వెళ్ళిపొమ్మని చెప్పు. మీ అన్నయ్యని చివాట్లెయ్యి. అంతేగాని యింత కలవరమా?"

"కాని" రాధ వాక్యం నమిలింది.

ఏదో గడ్డు సమస్యే వచ్చేట్టుంది ఆ సాయంత్రం ఎనిమిదింటిదాకా కబుర్లాడి యింటికొచ్చాను. కానీ ఎందుకో ఆ రాత్రి నిద్రపట్టలేదు. రాధ ముఖం పలుమార్లు విచారంగా కనపడింది కళ్ళముందు.

మర్నాటి సాయంత్రం రాధ యింటి కెళ్ళాను. నే వెళ్ళే వేళకి తోటలో వాలుకుర్చీ మీద ఒక ఎముకల పుట్ట వుంది. లోపలి కెళ్ళాను. హాల్లో రాధ లేదు. డాబా మీద చాప పరచుకుని పడుకుంది. ఇరవై నాలుగు గంటలో రాధలో విపరీతమైన మార్పు వచ్చింది. నవ్వే ఆ కళ్ళు నీలి మబ్బుల్లా బరువుగా వున్నాయి. చెక్కిళ్ళు వడలిపోయాయి. ఏదో పెద్ద ఆపదలో చిక్కుకున్నట్టుంది. ఇదెక్కడి అవస్త రాధకి?

"రాధా" అన్నాను.

"వచ్చావా?" అంది నా కోసమే ఎదురు చూస్తున్నట్టుగా. ఆమె అరిచేతులు సలసలా కాగుతున్నాయి.

"ఏమిటి రాధా?"

"ఏముంది – అనుకున్నంతా అయింది"

"అంటే?"

"వచ్చేటప్పుడు చూడలేదూ?"

"ఏమిటి?"

"అతన్నే అచ్యుతాన్ని నా కోసం ఎలా అయిపోయాడో చూడు. ఎంత పాడయిపోయాడో పాపం ఆరేళ్ళు ఎలా కృశించిపోయాడు"

అర్థం అవుతోంది. వెర్రి రాధ మొగవాళ్ళ డబ్బా మోతల్ని రాధ నమ్ముతోంది. అచ్యుతం ప్లేటు మార్చాడా? రాధ హృదయాన్ని కదిలించపోతున్నాడా? యిద్దరూ కష్టసుఖాలు చెప్పుకున్నారన్నమాట. సాలెగూట్లో నా రాధని చిక్కుకోనిస్తానా? ఈ మొగాళ్ళు ఐంద్రజాలికులు. రాధ అన్నగారు మనిషా పశువా?

"ఈ ఎనిమిదేళ్ళూ నేను అతన్ని మర్చిపోయాను. కాని నన్ను అతను ఒక క్షణం కూడా మరవలేకపోయాడు. గచ్చరుగు మీద ఆనాడు నన్ను చూసిన ఉత్తర క్షణంలోనే ప్రేమించాట్ట, యీలోగా నేను మరొకరి సొత్తునయిపోయాను. ఈ ఎనిమిదేళ్ళూ నన్ను తలుచుకుంటూ ఎలా కృంగి, కృశించి పోయాడో పాపం. చూడు ఒట్టి ఎముకల పుట్ట యీనాడు. నేను హాయిగా నవ్వుతూ అచ్యుతం లాంటి మనిషి ఒకడున్నాడనే సంగతే మర్చిపోయాను. నా ప్రేమకోసం తపనపడి యిలా అయిపోయాడు" అంది.

ప్రేమ పైత్యం రాధకి పూరాగా ఎక్కింది. అచ్యుతం గ్రామఫోను పాటని వోపిగ్గా విన్నదన్నమాట. "అయితే మరి నీ పెళ్ళికాక మునుపే. ఆ ప్రేమని వెళ్ళబెట్టకపోయాడా?" అన్నాను కోపంగా. కసి కనిపించనీకుండా.

"నా పెళ్ళి అంత తొందరలో అవుతుందని అనుకోలేదుట. తనకి నా మీద ప్రేమ వున్న సంగతి అన్నకి తెలుసట. అందుకే అన్న నా పెళ్ళికి యిష్టపడ లేదు కాబోలు."

"పోనీ నీ పెళ్ళి యిద్దరూ కలిసి ఆపించలేకపోయారా?"

"ధైర్యం లేకపోయిందీ? యిప్పుడు నిర్మలంగా గడిపే నీ సంసారాన్ని కలత పెట్టేందుకు ధైర్యం వచ్చింది? రాధా ఎంత యిప్పుడు నిర్మలంగా గడిపే నీ సంసారాన్ని కలతపెట్టేందుకు ధైర్యం వచ్చింది? రాధా ఎంత తెలివిగలవాళ్ళూ, ఒక్కొక్క సందర్భంలో మూర్ఖులైపోతారు సుమా? నువ్వింకొకరి భార్యవి. నీ కనేక బాధ్యతలున్నాయి. మీ అన్నయ్యా అచ్యుతం దేశదిమ్మరులు. నేను కనుక్కుంటా యీ సంగతంతా మీ అన్నయ్యేరీ?"

"అన్నయ్యా డాక్టరుగారూ క్లబ్‌కి వెళ్ళారు."

"మీ ఇద్దర్నీ యింట్లో వదిలా? భేష్"

రాధ చురచుర చూసింది. ఆ ఎముకల పుట్టను చూసి ఏ మానవమాత్రుడూ తప్పు పట్టలేడు. రాధ సౌశీల్యం గురించి కాదు నా చింత. పరిశుభ్రమైన మనసుని పాడుచేసుకుంటోందే అని నా బాధ.

"ఇంతకీ అచ్యుతం యిక్కడికెందుకొచ్చినట్టు?" అని అడిగాను.

"ఏమీలేదు. డాక్టరు టి.బి. అన్నాడు. డాక్టరెందుకు? ఆ మాట మనమేచెప్పచ్చు. శానటోరియంలో జేరాలిట. చివరిసారి నన్ను చూద్దామని వచ్చాడు. అట్టే ఆశలు లేవు. మహా అయితే ఓ యాడాది బతకొచ్చుట. అదిగాక అతనికి జీవించాలని పెద్ద కోర్కె కూడా లేదు" అంది రాధ విచారంగా.

"ఏం?" అన్నాను. జారిపోతున్న రాధని పట్టుకోవలసిన భారం నాది. "అయితే రాధా ఆరేళ్ళనుంచీ రాక యిప్పుడు రావడమేం? ఆరోగ్యం నాశనం చేసుకుని నువ్వు కారణం అని యిప్పుడు చెప్పటం దేనికి? ఇంత హీనస్థితికి రాకమునుపే నిన్ను చూసి వెడితే కనీసం నీకు శాంతి అయినా వుండేదిగా. తను మనసారా ప్రేమించిన మనిషి అశాంతి పాలు కాకుండా వుండేదిగా?"

"నువ్వు నాగురించి తాపత్రయపడుతున్నావుగాని అతని హృదయాన్ని చూడటం లేదు, మణీ. ఏ ఆశా చిగురించక జీవితపు ఆఖరి దినాల్లో యిక్కడికొచ్చి.."

"వొచ్చి? అతనికి ఏం కావాలి? ఎందుకు వచ్చాడు?"

"అతనికి ఏమీ అక్కర్లేదు. నన్ను కడసారి చూద్దామని వచ్చాడు. అతను కోరేదేమిటి? నాకు నేనే" అని నా కళ్ళలోకి చూసి ఆగిపోయింది.

చివరి అధ్యాయం దగ్గరికొచ్చామన్న మాట. "అసలు నీ వుద్దేశం ఏమిటి, రాధా? నువ్వు అతన్ని ప్రేమిస్తున్నావా?"

రాధ నా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పకుండా రోగిష్టి నవ్వు నవ్వింది.

"ఎల్లుండి పొద్దుట అతను శానటోరియం లో జేరుతాడు. నా కోసం అతను చనిపోడం యిష్టంలేదు. నా చేతనైన కృషితో మృత్యు ముఖం నించి అతన్ని తప్పించాలని వుంది."

"నువ్వు అతన్ని ప్రేమిస్తూవుంటే నేను చెప్పకలిగిందేమీ లేదు. అది నీ హృదయానికి సంబంధించిన విషయం" అన్నాను ముక్తసరిగా.

రాధ ఆకాశంలోకి చూస్తూ కూచుంది.

"అయితే అతను నీ వల్లే ఈ స్థితికి వచ్చాడని నిజంగా నమ్ముతున్నావా రాధా? నిజంగా నీవల్ల యీ స్థితి కొచ్చిన మనిషి, అంత బాధ భరించగల వోపిక వున్న మానవుడు ఆఖరి ఘడియల్లో పాలల్లో వుప్పురాయి విసరడు. నీ జీవితంతో చెలగాటమాడేందుకు అతనెవరు? నిజంగా స్వార్థం కనకలేకపోతే అసలు యిక్కడికి రానేరాడు. వొచ్చినా పెదవి మెదపక

వెళ్ళిపోయి వుందును. నువ్వు కళ్ళు తెరిచి ముళ్ళలోకి అడుగెడుతున్నావ్. ఊబిలో కూరుకుపోతావ్. తిరిగి డాక్టరుగారింటిలో ప్రవేశించే అర్హత నీకు వుంటుందా? బాగా ఆలోచించుకో" అని చివాలున లేచాను.

"మేమిద్దరం మాట్లాడుకోవల్సిందేమీ లేదింక. ఇద్దరిదీ చెరోదారి." ఆ రాత్రి ఎన్నీ పీడకలలు వచ్చాయి. రాధ మీద చెప్పలేనంత ప్రేమ పుట్టుకొచ్చింది. నేను ఏం జేసి రాధను కాపాడగలను? నిజంగా నాకు ప్రేమ తెలీదా? ప్రేమించగలిగే హృదయం నాకు భగవంతుడు ప్రసాదించలేదా? 'ఎందుకలా వులికిపడుతున్నావ 'ని ఆయన ఎన్నోసార్లు అడిగారు.

తొలికోడి కూసిన తరువాత, కాస్త కునుకు పట్టింది. ఇంతలో పాలమనిషి దబదబా తలుపు కొట్టాడు. తలుపు తీసి చూతును గదా పాలమనిషికాదు రాధ. నన్ను గట్టిగా కావలించుకుని బావురుమంది.

తెలతెలవారుతుండగా అచ్యుతం తన చేతుల్లోనే నిశ్చింతగా కళ్ళు మూసుకున్నాట్ట. రాత్రంతా అతన్ని ఎంత శపించి పోశాను.

COMMENTS